

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Τ.Α. Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Λειτουργία Κοινοτήτων

Αριθμός Εγκυκλίου: 88

ΑΠ: 59846/21.08.2019

ΑΔΑ:

Λειτουργία Κοινοτήτων

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
1. Όργανα διοίκησης κοινοτήτων	4
2. Αρμοδιότητες οργάνων διοίκησης κοινοτήτων	4
3. Κοινότητες με πληθυσμό άνω των (300) κατοίκων	6
3.1 Πρόεδρος συμβουλίου κοινότητας.....	6
3.2. Συνεδρίαση συμβουλίου κοινότητας.....	7
Σύγκληση	7
Απαρτία – λήψη αποφάσεων.....	8
Ειδικές περιπτώσεις	9
Πρακτικά συνεδρίασης.....	11
3.3. Κώλυμα συμμετοχής συμβούλου σε συνεδριάσεις του συμβουλίου.....	12
3.4. Ανεξαρτητοποίηση μέλους συμβουλίου κοινότητας.....	12
4. Κοινότητες με πληθυσμό έως και τριακοσίους (300) κατοίκους - εκλογή προέδρου.....	14
5. Δημοσίευση – εκτελεστότητα αποφάσεων οργάνων διοίκησης κοινοτήτων	14
6. Έλεγχος νομιμότητας.....	16
7. Διαδικασία υλοποίησης αποφάσεων οργάνων κοινότητας.....	16
8. Συμμετοχή προέδρων και προέδρων συμβουλίων κοινοτήτων στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	17
9. Συνέλευση κατοίκων κοινότητας	18
10. Λειτουργία αποκεντρωμένων υπηρεσιακών μονάδων	19
11. Γραμματειακή υποστήριξη.....	19
12. Χρήση σφραγίδας.....	19
13. Χρήση πρωτοκόλλου	19
14. Παράρτημα: ισχύουσα νομοθεσία.....	21

Λειτουργία Κοινοτήτων

Εισαγωγή

Με τη θέση σε ισχύ του ν. 4555/2019 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Πρόγραμμα Κλεισθένης Ι», καταργείται η διάκριση κοινοτήτων σε δημοτικές και τοπικές και εισάγεται ως ενιαία δομή ενδοδημοτικής αποκέντρωσης η **Κοινότητα**. Ειδικότερα, κοινότητες συνιστούν¹:

- Τα τοπικά διαμερίσματα που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114), ανεξαρτήτως του πληθυσμού τους.
- Οι δήμοι ή οι κοινότητες που καταργήθηκαν ύστερα από εθελούσια συνένωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 410/1995 (Α' 231) ή συνενώθηκαν με τον ν.3852/2010 (Α' 83) και δεν αποτελούνται από τοπικά διαμερίσματα.
- Τα τοπικά διαμερίσματα νησιών που έχουν πληθυσμό άνω των χιλίων (1.000) κατοίκων.
- Οι πρώην κοινότητες ή τοπικά διαμερίσματα που εκτείνονται σε όλη την περιφέρεια του νησιού και δεν αποτελούν δήμο, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3852/2010, ανεξαρτήτως πληθυσμού.
- Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία διαιρούνται οι δήμοι άνω των 100.000 κατοίκων.

Με την παρούσα εγκύκλιο επιχειρείται να παρασχεθούν ενόψει της νέας αυτοδιοικητικής περιόδου (1 Σεπτεμβρίου 2019 - 31 Δεκεμβρίου 2023), όλες οι δυνατές διευκρινίσεις και πληροφορίες για θέματα που άπτονται της λειτουργίας των κοινοτήτων.

¹ Άρθρο 2, παρ. 2-4 του ν. 3852/2010. Όλες οι Κοινότητες της χώρας εμφανίζονται στην υπ' αριθμ. 28549/ 16.4.2019 (Β' 1327) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 32237/ 25.5.2019 όμοια, καθώς και στη «Βάση Δεδομένων Δήμων_Δημοτικές Εκλογές 2019», στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών: <https://www.ypes.gr/ekloges/dimotikes-kai-perifereiakes-ekloges/cat-eguklioi--dimotikes-kai-perifereiakes-ekloges>

Λειτουργία Κοινοτήτων

1. Όργανα διοίκησης κοινοτήτων

Τα όργανα διοίκησης των κοινοτήτων² διαφοροποιούνται ανάλογα με τον πληθυσμό τους. Ειδικότερα, στις μικρές κοινότητες, αυτές δηλ. που έχουν **μόνιμο πληθυσμό έως και τριακοσίους (300) κατοίκους**, προβλέπεται ένα μονοπρόσωπο όργανο διοίκησης, ο πρόεδρος της κοινότητας. Αντίθετα, στις μεγαλύτερες κοινότητες, αυτές με μόνιμο πληθυσμό **άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων**, προβλέπεται η ύπαρξη τόσο συλλογικού (συμβούλιο κοινότητας), όσο και μονοπρόσωπου (πρόεδρος του συμβουλίου κοινότητας) οργάνου διοίκησης.

Ο αριθμός των μελών του συμβουλίου κοινότητας διαφοροποιείται ανάλογα με τον πληθυσμό της και διαμορφώνεται ως εξής:

Μόνιμος πληθυσμός κοινότητας	Αριθμός μελών συμβουλίου
301 – 2.000 κάτοικοι	5 μέλη
2.001 – 10.000 κάτοικοι	7 μέλη
10.001 – 50.000 κάτοικοι	11 μέλη
50.001 και άνω κάτοικοι	15 μέλη

2. Αρμοδιότητες οργάνων διοίκησης κοινοτήτων

Τα όργανα διοίκησης των κοινοτήτων, τα οποία κατά τις πρόσφατες αυτοδιοικητικές εκλογές της 26^{ης} Μαΐου 2019, αναδείχθηκαν για πρώτη φορά με διακριτή κάλπη, συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης απόφασης από τα όργανα διοίκησης του δήμου τα οποία και είναι επιφορτισμένα με τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.

Οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων περιγράφονται αναλυτικά στα άρθρα 81 («Αρμοδιότητες προέδρου συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων»), 82 («Αρμοδιότητες προέδρου κοινότητας έως και τριακοσίων κατοίκων») και 83 («Αρμοδιότητες συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων κατοίκων») του ν.3852/2010. Πρόκειται για αρμοδιότητες, κυρίως, γνωμοδοτικού χαρακτήρα, οι οποίες ασκούνται στα όρια της συγκεκριμένης

² Άρθρο 5 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

κοινότητας είτε με πρωτοβουλία των οργάνων της κοινότητας είτε κατόπιν παραπομπής από τα αρμόδια όργανα του δήμου³.

Επιπρόσθετα, ο δήμαρχος, με απόφασή του που δημοσιεύεται σε μια (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου, μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στους προέδρους κοινοτήτων ή στα συμβούλια κοινοτήτων⁴. Επίσης, το δημοτικό συμβούλιο, με απόφαση του η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και η οποία δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα του νομού και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου, μπορεί να μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητές του στους προέδρους κοινοτήτων ή στα συμβούλια κοινοτήτων⁵. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται μέσα στα όρια της οικείας κοινότητας. Από τη δυνατότητα μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων εξαιρούνται:

α) η έκδοση κανονιστικών πράξεων, οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 79 του ν. 3463/2006 ή άλλης νομοθετικής εξουσιοδότησης,

β) η επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων,

γ) η σύναψη δανείων,

δ) η σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών δημοτικών νομικών προσώπων, καθώς και η εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν και

ε) οι αποφάσεις που κατά ειδικές διατάξεις λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

Αν για οποιονδήποτε λόγο ο πρόεδρος ή το συμβούλιο της κοινότητας δεν ασκεί τις αρμοδιότητές του, τις ασκεί ο δήμος με τα αρμόδια όργανά του. Σχετική

³ Εκτός από τις παραπάνω αρμοδιότητες το συμβούλιο κοινότητας, επίσης:

- καταρτίζει σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας που, κατόπιν ελέγχου από την οικεία οικονομική επιτροπή, εντάσσεται στο σχέδιο προϋπολογισμού του δήμου (άρθρο 86, παρ. 2 του ν. 3852/2010)
- εισηγείται στην εκτελεστική επιτροπή τις δράσεις και τα έργα τοπικού χαρακτήρα που πρέπει να περιλαμβάνει το επιχειρησιακό πρόγραμμα του δήμου, ανάλογα με τις ανάγκες των κατοίκων της περιφέρειάς του (άρθρο 86, παρ. 4 του ν. 3852/2010)
- παρέχει στο δημοτικό συμβούλιο σύμφωνη γνώμη, σε δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο των 100.000 κατοίκων, σχετικά με τον ανακαθορισμό ή όχι του αριθμού και των ορίων των κοινοτήτων (άρθρο 283, παρ. 5 του ν. 3852/2010).

Επίσης, ο πρόεδρος κοινότητας έως τριακοσίους (300) κατοίκους καθώς και το συμβούλιο κοινότητας, παρέχουν στο δημοτικό συμβούλιο σύμφωνη γνώμη σχετικά με το ενδεχόμενο συγχώνευσης κοινοτήτων ή ένταξή τους σε άλλον όμορο δήμο (άρθρο 283, παρ. 5 του ν. 3852/2010). Τέλος, ο πρόεδρος της Κοινότητας και ο πρόεδρος Συμβουλίου Κοινότητας προσκαλείται υποχρεωτικά στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και την Οικονομική Επιτροπή και δικαιούται να λάβει τον λόγο όταν συζητούνται θέματα που αφορούν την Κοινότητά του (άρθρο 75 παρ. 8 του ν. 3852/2010)

⁴ Άρθρο 84, παρ. 1 του ν. 3852/2010

⁵ Άρθρο 84, παρ. 2 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

διαπιστωτική πράξη εκδίδει το δημοτικό συμβούλιο, μετά από σχετική εισήγηση του δημάρχου ή του τυχόν κατά τόπο αρμόδιου ορισμένου αντιδημάρχου⁶.

3. Κοινότητες με πληθυσμό άνω των (300) κατοίκων

3.1 Πρόεδρος συμβουλίου κοινότητας

Ο πρόεδρος του συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων, δεν εκλέγεται μεταξύ των μελών του οικείου συμβουλίου αλλά είναι **ο σύμβουλος του πρώτου σε εκλογική δύναμη συνδυασμού στην κοινότητα, ο οποίος έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης**, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο πρωτοδικείο, και σε περίπτωση ισοψηφίας αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση⁷. Η θητεία του προέδρου εκτείνεται σε όλη τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου.

Το συμβούλιο, επομένως κοινότητας, μετά την ορκωμοσία και εγκατάσταση των μελών του, λειτουργεί αμέσως και χωρίς καμία άλλη διαδικασία, αφού ο πρόεδρος του συμβουλίου ορίζεται ρητά από το νόμο.

Αν η θέση του προέδρου του συμβουλίου της κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου ή εκείνος που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης δεν αποδεχθεί εγγράφως τη θέση, το αξίωμα του προέδρου καταλαμβάνει επόμενος, κατά σειρά σταυρών προτίμησης, σύμβουλος του πρώτου σε εκλογική δύναμη συνδυασμού.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει σύμβουλος που να έχει εκλεγεί με τον ίδιο συνδυασμό, ή σύμβουλος του συνδυασμού αυτού που να δύναται και να δέχεται να αναλάβει την άσκηση των καθηκόντων του προέδρου, η θέση αυτή καταλαμβάνεται από σύμβουλο του δεύτερου σε σειρά εκλογής συνδυασμού στη συγκεκριμένη κοινότητα, σύμφωνα πάντα με τη σειρά σταυρών προτίμησης που έχει λάβει, και εφόσον απαιτηθεί, η διαδικασία συνεχίζεται με τους επόμενους συνδυασμούς, με τη σειρά εκλογικής τους δύναμης στην κοινότητα.

Η μη αποδοχή του αξιώματος του προέδρου δεν οδηγεί σε απώλεια της ιδιότητας του μέλους του συμβουλίου κοινότητας.

⁶ Άρθρο 84, παρ. 3 του ν. 3852/2010

⁷ Άρθρο 79, παρ. 1 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

Όταν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί μέλος του συμβουλίου της κοινότητας, που ορίζεται από αυτόν, ως αναπληρωτής του⁸. Η πράξη αυτή είναι κανονιστική και πρέπει επομένως να δημοσιευτεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (δηλ. κατά το πλήρες περιεχόμενό της στο δημοτικό κατάστημα και στο κατάστημα της κοινότητας, καθώς και να αναρτηθεί στο Πρόγραμμα Διαύγεια).

3.2. Συνεδρίαση συμβουλίου κοινότητας

Σύγκληση

Το συμβούλιο κοινότητας συνεδριάζει⁹ ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του:

- μία (1) τουλάχιστον φορά το μήνα, υποχρεωτικά, ακόμα και αν δεν υπάρχουν θέματα για συζήτηση ή μοναδικό θέμα είναι η ενημέρωση δημοτών σε ορισμένα θέματα,
- κάθε φορά που το απαιτούν οι υποθέσεις της κοινότητας,
- όποτε υπάρχουν κατεπείγουσες περιπτώσεις, οι οποίες δικαιολογούν την άμεση σύγκληση του συμβουλίου για ορισμένα θέματα,
- όταν το ζητήσει, με γραπτή αίτησή του στην οποία θα αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν, το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον των μελών του συμβουλίου,

Στην περίπτωση αυτή, εάν ο πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της σχετικής αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση των μελών του που υπέβαλαν την αίτηση,

- όταν το ζητήσουν, με γραπτή αίτησή τους στην οποία θα αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν, εκατό (100), τουλάχιστον, κάτοικοι της κοινότητας. Στην περίπτωση αυτή, εάν ο πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση του επόμενου κατά σειρά σταυρών προτίμησης συμβούλου και επί ισοψηφίας εκείνου που αναγράφεται πρώτος στην απόφαση ανακήρυξης.

⁸ Άρθρο 79, παρ. 3 του ν. 3852/2010

⁹ Άρθρο 88 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

Η πρόσκληση, στην οποία αναγράφονται, οπωσδήποτε, τα **θέματα της ημερήσιας διάταξης** καθώς και ο **τόπος** και ο **χρόνος** (ημερομηνία και ώρα) πραγματοποίησης της συνεδρίασης, μπορεί να είναι γραπτή ή ηλεκτρονική και επιδίδεται στους συμβούλους **τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης**. Δημοσιεύεται επίσης στο γραφείο της κοινότητας.

Στις περιπτώσεις κατεπείγουσας σύγκλησης του συμβουλίου, ωστόσο, η πρόσκληση, που πρέπει να αναφέρει γιατί η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα, είναι δυνατόν να επιδοθεί ακόμα και την ημέρα της συνεδρίασης. Για το κατεπείγον των θεμάτων αποφαινεται το συμβούλιο πριν από τη συζήτηση.

Αδικαιολόγητη παράλειψη του προέδρου της κοινότητας να συγκαλέσει το συμβούλιο επί δύο (2) συνεχείς μήνες, κατά την παρ. 1, ή δύο (2) συνεχείς φορές, κατά τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 88 του ν. 3852/2010, μπορεί να του επιφέρει την ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης από το αξίωμά του σύμφωνα με την πειθαρχική διαδικασία του άρθρου 234 του ν. 3852/2010¹⁰.

Απαρτία – λήψη αποφάσεων

Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου της κοινότητας είναι δημόσιες, μπορεί δηλ. να τις παρακολουθήσει όποιος επιθυμεί, και γίνονται στο γραφείο αυτής υπό την προεδρία του προέδρου του συμβουλίου της.

Προκειμένου να είναι νόμιμη η συνεδρίαση, πρέπει να υπάρχει **απαρτία**, να παρευρίσκεται δηλ. ένας ελάχιστος αριθμός συμβούλων. **Η απαρτία λαμβάνεται στην αρχή της συνεδρίασης**, πριν αρχίσει η συζήτηση των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και **θεωρείται ότι συντρέχει για όλη τη συνεδρίαση**, ακόμη και αν μετέπειτα αποχωρήσουν ορισμένοι σύμβουλοι. Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν παρίστανται τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) των μελών του, συνυπολογιζόμενου και του προέδρου. Επομένως, η **ελάχιστη απαιτούμενη απαρτία** των μελών του συμβουλίου είναι:

- ✓ Στα 15μελή συμβούλια τα 10 μέλη.
- ✓ Στα 11μελή συμβούλια τα 7 μέλη.
- ✓ Στα 7μελή συμβούλια τα 5 μέλη.

¹⁰ Άρθρο 88, παρ. 5 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

✓ Στα 5μελή συμβούλια τα 3 μέλη.

Η λήψη των αποφάσεων γίνεται με φανερή ψηφοφορία, για κάθε θέμα ξεχωριστά, και με την **απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων**, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλη διάταξη. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου.

Έτσι, σε συμβούλιο με επτά (7) μέλη για παράδειγμα, και αν σε μια συγκεκριμένη συνεδρίαση παρευρίσκονται έξι (6) εξ αυτών, για να ληφθεί απόφαση πρέπει να συγκεντρωθούν τέσσερις (4) τουλάχιστον θετικές ψήφοι. Στην περίπτωση τριών (3) θετικών και τριών (3) αρνητικών ψήφων υπερισχύει η άποψη υπέρ της οποίας τάσσεται ο πρόεδρος.

Ειδικές περιπτώσεις

➤ Έλλειψη απαρτίας

Αν σε κάποια συνεδρίαση διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας, το συμβούλιο καλείται σε νέα συνεδρίαση που πραγματοποιείται το νωρίτερο μετά από 24 ώρες στον ίδιο τόπο και με την ίδια ημερήσια διάταξη. Στην περίπτωση, ωστόσο, που μετά από δύο συνεχείς προσκλήσεις το συμβούλιο κοινότητας δεν έχει απαρτία, δύναται να συνεδριάζει εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του και να λαμβάνει αποφάσεις μόνο για τα θέματα που έχουν γραφτεί στην αρχική ημερήσια διάταξη¹¹.

➤ Αποχώρηση συμβούλων κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης

Τα μέλη του συμβουλίου της κοινότητας που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία, και αν ακόμη αποχωρήσουν, λογίζονται ως παρόντα για την ύπαρξη απαρτίας μέχρι το τέλος της συνεδρίασης (πλασματική απαρτία). Στην περίπτωση αυτή για τη λήψη απόφασης επί κάθε συγκεκριμένου θέματος η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά τη ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία¹². Η **προαναφερθείσα αρχή, ωστόσο, εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαταράσσεται η ελάχιστη απαιτούμενη απαρτία.**

¹¹ Αναλογική εφαρμογή του άρθρου 96, παρ. 3 του ν. 3463/2006 που ρυθμίζει την περίπτωση έλλειψης απαρτίας μετά από δύο συνεχείς συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου

¹² Άρθρο 89, παρ. 5 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

Έτσι, σε περίπτωση 15μελούς συμβουλίου, η ελάχιστη απαιτούμενη απαρτία προκειμένου η συνεδρίαση να είναι νόμιμη είναι δέκα (10) μέλη. Αν σε μία συνεδρίαση παρευρίσκονται κατά την έναρξη δεκατρία (13) μέλη, για να ληφθεί απόφαση για κάποιο θέμα απαιτείται, καταρχήν, η απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, δηλ. επτά (7) τουλάχιστον θετικές ψήφοι.

Εάν πριν τη συζήτηση κάποιου θέματος αποχωρήσει ένα (1) μέλος και απομείνουν δώδεκα (12), αριθμός μεγαλύτερος από την ελάχιστη απαιτούμενη απαρτία (10 μέλη), η απόφαση λαμβάνεται και πάλι με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, δηλ. των εναπομεινάντων δώδεκα (12) μελών, ήτοι με επτά (7) θετικές ψήφους.

Εάν, ωστόσο, πριν τη συζήτηση κάποιου θέματος αποχωρήσουν τέσσερα (4) μέλη και απομείνουν εννέα (9), αριθμός μικρότερος από την ελάχιστη απαιτούμενη απαρτία (10 μέλη), η απόφαση λαμβάνεται βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία (10), ήτοι με έξι (6) τουλάχιστον, θετικές ψήφους.

➤ Άρνηση ψήφου – αποχή από την ψηφοφορία

Αν κάποιο μέλος του συμβουλίου αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν μόνο για την ύπαρξη της απαρτίας **και η ψήφος του δεν υπολογίζεται στον σχηματισμό της απαιτούμενης πλειοψηφίας καθώς δεν προσμετρείται ούτε στις θετικές ούτε στις αρνητικές ψήφους**¹³.

Παράδειγμα λήψης απόφασης:

Σε συνεδρίαση 15μελούς συμβουλίου κοινότητας παρευρίσκονται όλα τα μέλη. Από αυτά:

- επτά (7) ψηφίζουν υπέρ μιας πρότασης,
- έξι (6) μέλη εναντίον αυτής,
- ένα (1) μέλος δίδει λευκή ψήφο,
- ένα (1) μέλος δηλώνει ότι απέχει από την ψηφοφορία.

Τα μέλη που δίδουν λευκή ψήφο ή δηλώνουν ότι απέχουν από την ψηφοφορία, δεν υπολογίζονται, κατά πλάσμα δικαίου, στα παρόντα μέλη. Στην περίπτωση αυτή,

¹³ Άρθρο 89, παρ. 4 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

η απόλυτη πλειοψηφία υπολογίζεται επί των υπολοίπων από τα παρόντα μέλη του δημοτικού συμβουλίου και η απόφαση λαμβάνεται επί των δεκατριών (13). Το συμβούλιο, επομένως, λαμβάνει έγκυρη απόφαση με επτά (7) θετικές ψήφους επί των δεκατριών (13) καταμετρούμενων. Επομένως, στο παράδειγμά μας λαμβάνεται η απόφαση.

Στο ίδιο παράδειγμα, έστω ότι τα μέλη ψήφισαν ως εξής:

- πέντε (5) μέλη ψηφίζουν υπέρ μιας πρότασης,
- τέσσερα (4) μέλη κατά αυτής,
- τρία (3) μέλη δίδουν λευκή ψήφο,
- τρία (3) μέλη δηλώνουν ότι απέχουν από την ψηφοφορία.

Καθώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ως παρόντα μέλη λογίζονται εννέα (9), αριθμός κατώτερος από αυτόν της ελάχιστης απαιτούμενης απαρτίας, για τη λήψη απόφασης χρειάζονται έξι (6) τουλάχιστον θετικές ψήφοι¹⁴, οπότε στη συγκεκριμένη περίπτωση το δημοτικό συμβούλιο δε λαμβάνει απόφαση.

Επομένως, σε κάθε περίπτωση, με δεδομένο ότι τα μέλη που δίδουν λευκή ψήφο ή αρνούνται να ψηφίσουν δεν υπολογίζονται στα παρόντα, και με βάση την προαναφερθείσα αρχή για την πλασματική απαρτία, **η πλειοψηφία για να ληφθεί απόφαση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από αυτήν που υπολογίζεται βάσει του ελάχιστου αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία.**

Με βάση τα ανωτέρω, για να ληφθεί έγκυρη απόφαση μία πρόταση πρέπει να συγκεντρώνει:

- ✓ Σε 15 μέλη συμβούλια, 6 τουλάχιστον θετικές ψήφους
- ✓ Σε 11 μέλη συμβούλια, 4 τουλάχιστον θετικές ψήφους
- ✓ Σε 7 μέλη συμβούλια, 3 τουλάχιστον θετικές ψήφους
- ✓ Σε 5 μέλη συμβούλια, 2 τουλάχιστον θετικές ψήφους.

Πρακτικά συνεδρίασης

Στη συνεδρίαση του συμβουλίου κοινότητας τηρούνται πρακτικά με ευθύνη υπαλλήλου του δήμου, ο οποίος ορίζεται από τον δήμαρχο. Τα πρακτικά αυτά γράφονται σε ειδικό βιβλίο αριθμημένο και μονογραφημένο από δημόσιο υπάλληλο

¹⁴ Όπως αναφέρθηκε ήδη, στις περιπτώσεις που διαταράσσεται η ελάχιστη απαιτούμενη απαρτία, η απόφαση λαμβάνεται βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία, στη συγκεκριμένη περίπτωση δέκα (10)

Λειτουργία Κοινοτήτων

που ορίζει ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ο υπάλληλος αυτός κρατεί παράλληλα και πρόχειρα συνοπτικά πρακτικά που μονογράφονται από όσους συμμετέχουν στη συνεδρίαση.

Στα πρακτικά καταχωρίζονται οι αποφάσεις του συμβουλίου και οι γνώμες της μειοψηφίας. Τα πρακτικά υπογράφονται από όλα τα μέλη που μετέχουν στη συνεδρίαση. Όταν ένας σύμβουλος αρνείται να υπογράψει, η άρνηση και η αιτία της αναφέρονται στα πρακτικά.

Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης παίρνουν ιδιαίτερο αύξοντα αριθμό. Κάθε χρόνο αρχίζει νέα αρίθμηση. Πρακτικό συντάσσεται και όταν η συνεδρίαση ματαιώνεται για οποιονδήποτε λόγο.

Κάθε απόφαση του συμβουλίου παίρνει ιδιαίτερο αριθμό και στην αρχή κάθε χρόνου γίνεται νέα αρίθμηση και των αποφάσεων αυτών.

Οποιοσδήποτε σύμβουλος μπορεί να λάβει αντίγραφα των πρακτικών ή πλήρη γνώση αυτών, στην περίπτωση που είναι δυσχερής η έκδοση των αντιγράφων.

3.3. Κώλυμα συμμετοχής συμβούλου σε συνεδριάσεις του συμβουλίου

Οι διατάξεις¹⁵ που αναφέρονται στο κώλυμα συμμετοχής δημοτικού συμβούλου στη συνεδρίαση του συμβουλίου εφαρμόζονται και για τους συμβούλους κοινότητας. Έτσι, σύμβουλος κοινότητας δεν μπορεί να μετάσχει στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση αποφάσεως του συμβουλίου ή να συμμετέχει σε γνωμοδοτικά συλλογικά όργανα, εφόσον ο ίδιος ή συγγενής του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έχει υλικό ή ηθικό συμφέρον.

Σύμβουλος που, ενώ είχε κώλυμα, έλαβε μέρος στη συνεδρίαση διαπράττει σοβαρή παράβαση καθήκοντος και τιμωρείται με την ποινή της αργίας, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία, ενώ η σχετική απόφαση είναι άκυρη.

3.4. Ανεξαρτητοποίηση μέλους συμβουλίου κοινότητας

Τα μέλη του συμβουλίου της κοινότητας, μπορούν με γραπτή δήλωσή τους προς τον δήμαρχο, να ανεξαρτητοποιηθούν από το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί. Σε

¹⁵ Άρθρο 89, παρ. 6 του ν. 3852/2010 σε συνδυασμό με το άρθρο 99 ΚΔΚ

Λειτουργία Κοινοτήτων

περίπτωση ανεξαρτητοποίησης του προέδρου, αυτός εκπίπτει από το αξίωμα του προέδρου¹⁶, διατηρεί ωστόσο τη θέση του συμβούλου κοινότητας.

3.5. Υποχρεώσεις συμβούλων κοινοτήτων

Οι σύμβουλοι κοινοτήτων εκφράζουν τη γνώμη τους και ψηφίζουν κατά συνείδηση, με γνώμονα πάντα την εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των κατοίκων της κοινότητας, και πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Επίσης, έχουν τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των δημοτικών συμβούλων¹⁷.

Επομένως:

- υποχρεούνται να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και να ενημερώνουν σε περίπτωση απουσίας τους τον Πρόεδρο.
- έχουν υποχρέωση να εκτελούν οποιαδήποτε εργασία τους αναθέτει το συμβούλιο και να εκτελούν με επιμέλεια τα λοιπά καθήκοντά τους, όπως προβλέπει ο νόμος.
- να μεριμνούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους για την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της χρηστής διοίκησης.

Σε σύμβουλο που απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις, μπορεί να επιβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 3852/2010, η πειθαρχική ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής της έκπτωσης.

Σύμβουλος που επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.

Σε σύμβουλο που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες, χωρίς την άδεια του συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του ν. 3852/2010, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Επόπτη Ο.Τ.Α.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου κοινότητας υποχρεούται να ενημερώνει γραπτώς τον Επόπτη Ο.Τ.Α. για κάθε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας συμβούλου σε τρεις

¹⁶ Άρθρο 79, παρ. 3 του ν.3852/2010

¹⁷ Άρθρο 90 του ν. 3852/2010 σε συνδυασμό με το άρθρο 68 του ιδίου νόμου

Λειτουργία Κοινοτήτων

συνεχείς συνεδριάσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων συμβούλου για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις (3) συνεχείς μήνες. Η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης από τον πρόεδρο του συμβουλίου κοινότητας αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος και επιφέρει τις αντίστοιχες συνέπειες.

4. Κοινότητες με πληθυσμό έως και τριακοσίους (300) κατοίκους - εκλογή προέδρου

Πρόεδρος κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό έως και τριακοσίους (300) κατοίκους είναι ο επιτυχών υποψήφιος που συγκέντρωσε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης από το ενιαίο ψηφοδέλτιο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18B του ν. 3852/2010¹⁸. Καθώς, επομένως, ο πρόεδρος της κοινότητας ορίζεται ρητά από το νόμο και εκλέγεται απευθείας από το εκλογικό σώμα, **μετά την ορκωμοσία του αναλαμβάνει τα καθήκοντά του, χωρίς να απαιτείται καμία πρόσθετη διαδικασία.**

Πρόεδρος κοινότητας δύναται να παραιτηθεί, με δήλωσή του η οποία υποβάλλεται εγγράφως στον οικείο δήμαρχο. Η παραίτηση γίνεται οριστική την επόμενη της κατάθεσης της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο¹⁹.

Σε περίπτωση κένωσης της θέσης του προέδρου κοινότητας για οποιονδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας, το αξίωμα καταλαμβάνει ο επόμενος, κατά σειρά σταυρών προτίμησης υποψήφιος πρόεδρος της κοινότητας²⁰, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο πρωτοδικείο.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του προέδρου κοινότητας αναπληρώνεται, ως προς την άσκηση των καθηκόντων του, από τον Δήμαρχο.

5. Δημοσίευση – εκτελεστικότητα αποφάσεων οργάνων διοίκησης κοινοτήτων

Οι αποφάσεις των προέδρων των κοινοτήτων με πληθυσμό έως και τριακοσίων (300) κατοίκων και οι αποφάσεις των συμβουλίων των κοινοτήτων με πληθυσμό

¹⁸ Άρθρο 80, παρ. 1 του ν. 3852/2010

¹⁹ Άρθρο 54, παρ. 2 του ν. 3852/2010

²⁰ Άρθρο 55, παρ. 2 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

μεγαλύτερο των τριακοσίων (300) κατοίκων δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου²¹.

Ειδικότερα:

- Τρεις (3) ημέρες μετά τη συνεδρίαση του συμβουλίου, με ευθύνη του αρμόδιου υπαλλήλου σε συνεργασία με τον πρόεδρο του συμβουλίου, δημοσιεύεται πίνακας που περιλαμβάνει τα θέματα που συζητήθηκαν, τον αριθμό των αποφάσεων και περίληψη του περιεχομένου τους. Οι δημοσιεύσεις γίνονται με τοιχοκόλληση σε ειδικό πίνακα του καταστήματος της κοινότητας, που είναι προορισμένος για αυτόν το σκοπό. Για τις δημοσιεύσεις αυτές συντάσσεται αποδεικτικό ενώπιον δύο μαρτύρων.
- Οι ατομικού περιεχομένου πράξεις δημοσιεύονται υπό μορφή περιλήψεως και κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο.
- Οι κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις δημοσιεύονται σε πλήρες κείμενο στο δημοτικό κατάστημα, σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία, ενώ περίληψή τους δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον έντυπη, ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα και καταχωρούνται, με ευθύνη του Προέδρου Κοινότητας ή του Προέδρου Συμβουλίου Κοινότητας, στην ιστοσελίδα του Δήμου. Οι αποφάσεις αυτές παραμένουν συνεχώς εκτεθειμένες σε χώρο του καταστήματος της κοινότητας που είναι προσιτός στο κοινό. Η μη δημοσίευση των αποφάσεων κατά τον ανωτέρω τρόπο τις καθιστά ανυπόστατες.
Επιπλέον, λαμβάνονται μέτρα για την όσο το δυνατόν ευρύτερη δημοσιοποίηση των αποφάσεων αυτών, μέσω των τοπικών μέσων μαζικής ενημέρωσης, εκδίδοντας ειδικούς οδηγούς ενημέρωσης των κατοίκων και των οικείων επαγγελματικών τάξεων και χρησιμοποιεί, για τον ίδιο σκοπό, οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.
- Σε περίπτωση που ειδικές διατάξεις προβλέπουν διαφορετικό τρόπο δημοσίευσης των αποφάσεων, ακολουθείται ο τρόπος αυτός.
- Αποφάσεις οι οποίες προβλέπονται υποχρεωτικά από την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3861/2010 και με τις επιφυλάξεις και εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 του ίδιου νόμου, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

²¹ Άρθρο 83 Α, παρ. 1 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

Οι αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων, εκτός από τις γνωμοδοτικές, είναι **εκτελεστές από τη δημοσίευσή τους**.²²

6. Έλεγχος νομιμότητας

Οι εκτελεστές αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων προσβάλλονται από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον με ειδική διοικητική προσφυγή ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 227 του ν. 3852/2010²³.

Οι αποφάσεις των οργάνων κοινότητας δεν εμπíπτουν, καταρχήν, στις διατάξεις του άρθρου 225 του ν. 3852/2010 και επομένως δεν αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. Ο Επόπτης Ο.Τ.Α, ωστόσο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 226, παρ. 1, του ν. 3852/2010, μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει οποιαδήποτε εκτελεστή απόφασή τους.

Αποφάσεις προέδρου ή συμβουλίου κοινότητας που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 84, παρ. 1 και 2 του ν. 3852/2010, ύστερα δηλαδή από μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του δημάρχου ή του δημοτικού συμβουλίου, αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., εφόσον εμπíπτουν στις διατάξεις του άρθρου 225 του ίδιου νόμου.

Οι ανωτέρω αποφάσεις αποστέλλονται δια μέσου των υπηρεσιών του δήμου για έλεγχο νομιμότητας, συνοδευόμενες από αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου.

7. Διαδικασία υλοποίησης αποφάσεων οργάνων κοινότητας²⁴

Οι αποφάσεις του προέδρου κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων, καθώς και του συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων κατοίκων, με τις οποίες διατυπώνονται προτάσεις για ζητήματα της αρμοδιότητάς τους σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 82, 83 κα 84 του ν. 3852/2010, διαβιβάζονται στον δήμαρχο μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από τη λήψη τους. Ο δήμαρχος φροντίζει να τεθούν αμέσως υπόψη των αρμόδιων οργάνων του δήμου (δηλ. του δημοτικού

²² Άρθρο 83Α, παρ. 2 του ν. 3852/2010

²³ Άρθρο 83Α, παρ. 3 του ν. 3852/2010

²⁴ Άρθρο 87 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

συμβουλίου, της Οικονομικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής), τα οποία οφείλουν να τις μελετήσουν και να ενημερώσουν σχετικά για κάθε θέμα το αρμόδιο όργανο της κοινότητας μέσα σε ένα (1) μήνα.

Τα αρμόδια όργανα του δήμου μπορούν:

- α) να επιστρέψουν την απόφαση του οργάνου της κοινότητας με παρατηρήσεις για τυχόν επανεξέταση του θέματος,
- β) να την παραπέμψουν στο δημοτικό συμβούλιο,
- γ) να τη διαβιβάσουν στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες.

Σε κάθε περίπτωση τα αρμόδια όργανα του δήμου οφείλουν να ενημερώνουν τον πρόεδρο της κοινότητας ή τον πρόεδρο του συμβουλίου της κοινότητας για τα μέτρα που παίρνονται για την προώθηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις των οργάνων της κοινότητας.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου της κοινότητας στον οποίο κοινοποιούνται όλες οι ενέργειες, πράξεις και παρατηρήσεις των οργάνων και υπηρεσιών του δήμου που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου της κοινότητας, υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως το συμβούλιο κοινότητας.

Στους προέδρους και στα συμβούλια των κοινοτήτων αποστέλλεται αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης του δημοτικού συμβουλίου και των αποφάσεων αυτού και των άλλων συλλογικών οργάνων του δήμου.

8. Συμμετοχή προέδρων και προέδρων συμβουλίων κοινοτήτων στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου

Όταν στην ημερήσια διάταξη συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου περιλαμβάνονται θέματα που αφορούν αντίστοιχες κοινότητες, προσκαλούνται και συμμετέχουν στη συνεδρίαση με δικαίωμα ψήφου, οι πρόεδροι και οι πρόεδροι συμβουλίων κοινοτήτων²⁵. Σε περίπτωση μη πρόσκλησής τους, η σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, πάσχει ακυρότητας.

Διευκρινίσεις σχετικά με τη διεξαγωγή συνεδρίασης δημοτικού συμβουλίου όταν συμμετέχει πρόεδρος κοινότητας ή πρόεδρος συμβουλίου κοινότητας, έχουν παρασχεθεί με την αρ. 8/1674/21.02.2018 εγκύκλιο της υπηρεσίας μας («Συνεδρίαση

²⁵ Άρθρο 67, παρ. 8 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

δημοτικού συμβουλίου με συμμετοχή προέδρου δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπροσώπου τοπικής κοινότητας», ΑΔΑ: ΨΠΛΕ465ΧΘ7-35Ω).

9. Συνέλευση κατοίκων κοινότητας²⁶

Οι κάτοικοι και οι φορείς της κοινότητας, καλούνται με ευθύνη του προέδρου ή του συμβουλίου της, σε συνεργασία με τον αρμόδιο αντιδήμαρχο, τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος, σε συνέλευση προκειμένου να προτείνουν στα αρμόδια όργανα του δήμου τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει ο δήμος, ανάλογα με το χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της κοινότητας και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, ιδίως ως προς:

- την παροχή κοινωνικών ή άλλων υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής τους,
- τη λήψη μέτρων για την προστασία των ηλικιωμένων και των παιδιών στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής του δήμου,
- τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν στην κοινότητα,
- την παροχή υπηρεσιών για την τουριστική αξιοποίηση και προβολή της κοινότητας,
- την εφαρμογή πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων,
- κάθε άλλο θέμα που αφορά την κοινότητα.

Για την ανωτέρω διαδικασία τηρούνται πρακτικά από υπάλληλο του δήμου, τα οποία αποστέλλονται με ευθύνη του προέδρου ή του συμβουλίου κοινότητας στον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου, προς περαιτέρω διανομή στα μέλη του.

Προς διευκόλυνση της διαδικασίας, σε κοινότητες άνω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, οι συνελεύσεις των κατοίκων μπορεί να γίνονται και ανά συνοικία, ενορία ή άλλη πρόσφορη υποδιαίρεση.

²⁶ Άρθρο 85 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

10. Λειτουργία αποκεντρωμένων υπηρεσιακών μονάδων

Το δημοτικό συμβούλιο²⁷ καθορίζει ποιες υπηρεσιακές μονάδες μπορεί να λειτουργήσουν στις κοινότητες, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.

11. Γραμματειακή υποστήριξη

Με απόφαση του δημάρχου²⁸, μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής, ορίζονται υπάλληλοι του δήμου για τη γραμματειακή εξυπηρέτησή των οργάνων των κοινοτήτων, για τη στελέχωση των υπηρεσιών του δήμου που εδρεύουν σε κοινότητες και την παροχή «διοικητικής βοήθειας» των κατοίκων ενώ διατίθενται κατάλληλοι χώροι και εξοπλισμός για τις ανάγκες των κοινοτήτων.

12. Χρήση σφραγίδας

Οι κοινότητες δεν έχουν δική τους νομική προσωπικότητα και ως εκ τούτου δεν μπορούν να έχουν δική τους σφραγίδα. Είναι όμως δυνατόν, με ευθύνη του προέδρου ή του προέδρου συμβουλίου της κοινότητας, να χρησιμοποιούν τη σφραγίδα του δήμου είτε για τις ανάγκες της τρέχουσας αλληλογραφίας, είτε να υπογράφουν πιστοποιητικά, βεβαιώσεις και άλλα έγγραφα για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της, εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί με σχετική απόφαση του δημάρχου.

13. Χρήση πρωτοκόλλου

Με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου καθορίζεται αν οι υπηρεσιακές μονάδες του δήμου που λειτουργούν στις κοινότητες διαθέτουν δικό τους πρωτόκολλο ή όχι, ανάλογα με τις κατά τόπον ανάγκες και δυνατότητές τους. Είναι πάντως δυνατόν, στα πλαίσια του ίδιου δήμου, μία κοινότητα να διαθέτει δικό της πρωτόκολλο ούτως ώστε η διεκπεραίωση εγγράφων και της τυχόν εισερχόμενης και εξερχόμενης αλληλογραφίας να γίνεται με αυτό, ενώ άλλες να εξυπηρετούνται από το κεντρικό πρωτόκολλο του δήμου το οποίο είναι συνεχόμενο και το οποίο μπορεί να λαμβάνεται τηλεφωνικά ή ηλεκτρονικά.

²⁷ Άρθρο 91 του ν. 3852/2010

²⁸ Άρθρο 84, παρ. 9 του ν. 3852/2010

Λειτουργία Κοινοτήτων

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση d.olo@ypes.gr, καθώς και στους παρακάτω υπαλλήλους:

Όνομα	Τηλέφωνο επικοινωνίας
Αντωνίου Δημήτρης	213 136 4332
Γαλάνης Κώστας	213 136 4348
Γεωργακοπούλου Παρασκευή	213 136 4337
Διαμάντη Μαρία	213 136 4390
Ζαγορίτης Λάζαρος	213 136 4954
Μπουδούρης Γιώργος	213 136 4362
Νάσaina Δέσποινα	213 136 4378
Ντάβα Ρένια	213 1364027
Οικονομίδης Δημήτρης	213 136 4313
Τζουμαϊλής Αλέξανδρος	213 136 4346

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ypes.gr>.

Ο Υφυπουργός

Θεόδωρος Λιβάνιος

Ο Υπουργός

Παναγιώτης Θεοδωρικάκος

Λειτουργία Κοινοτήτων

14. Παράρτημα: ισχύουσα νομοθεσία

Άρθρο 79 του ν. 3852/2010

Πρόεδρος συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων

1. Πρόεδρος του συμβουλίου της κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων ορίζεται ο σύμβουλος του πρώτου κατά σειρά συνδυασμού που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης μεταξύ των υποψηφίων του συνδυασμού του, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο πρωτοδικείο. Η μη αποδοχή του αξιώματος του προέδρου, δεν οδηγεί σε απώλεια της ιδιότητας μέλους του συμβουλίου της κοινότητας.²⁹
2. Όταν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί μέλος του συμβουλίου της κοινότητας, που ορίζεται από αυτόν, ως αναπληρωτής του.
3. Τα μέλη του συμβουλίου της κοινότητας μπορούν, με γραπτή δήλωσή τους προς τον δήμαρχο, να ανεξαρτητοποιηθούν από το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί. Σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησης του προέδρου, αυτός εκπίπτει από το αξίωμά του και εφαρμόζεται η διαδικασία της επόμενης παραγράφου.
4. Αν η θέση του προέδρου του συμβουλίου της κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου, πρόεδρος ορίζεται ο επόμενος κατά σειρά σταυρών προτίμησης σύμβουλος του πρώτου σε εκλογική δύναμη συνδυασμού και αν εξαντληθούν οι σύμβουλοι του πρώτου συνδυασμού, πρόεδρος ορίζεται ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης μεταξύ των συμβούλων του δεύτερου συνδυασμού και ούτω καθεξής.³⁰
5. Στον πρόεδρο συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων χορηγούνται από το δήμο έξοδα κίνησης που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων.

Άρθρο 80 του ν. 3852/2010³¹

Πρόεδρος κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων

1. Πρόεδρος κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό έως και τριακοσίων (300) κατοίκων είναι ο επιτυχών υποψήφιος, σύμφωνα με το άρθρο 37Α του παρόντος.
2. Στον πρόεδρο της κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων χορηγούνται από το δήμο έξοδα κίνησης, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων.

²⁹ Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5, παρ. 9α του ν. 4623/2019

³⁰ Η αναριθμίσασα παρ. 4 (κατόπιν της κατάργησης της παρ. 2 με το άρθρο 5, παρ.9β του ν. 4623/2019) τροποποιήθηκε με το άρθρο 5, παρ.9γ του ν. 4623/2019

³¹ Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 81 του ν. 4555/ 2018

Άρθρο 81 του ν. 3852/2010³²**Αρμοδιότητες προέδρου συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων**

Ο πρόεδρος του συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων, πέρα από τις αρμοδιότητες εκείνες που προβλέπονται από άλλες διατάξεις, ασκεί και τις εξής αρμοδιότητες:

- α) Εκπροσωπεί το συμβούλιο της κοινότητας.
- β) Ασκεί κάθε αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον δήμαρχο. Μεταφέρει και παρουσιάζει στον δήμαρχο και στα άλλα αρμόδια όργανα του δήμου τα προβλήματα της κοινότητας, συνεργάζεται με τον δήμαρχο, τους αντιδημάρχους και τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες, προκειμένου να προετοιμάσει κάθε θέμα που θα συζητηθεί στο συμβούλιο της κοινότητας, παρακολουθεί την προώθηση από το δήμο των θεμάτων που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου που έχουν σταλεί σε αυτόν. Συμμετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, στις οποίες καλείται υποχρεωτικά με δικαίωμα ψήφου, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά ειδικά την αντίστοιχη κοινότητα.
- γ) Εισηγείται στο συμβούλιο θέματα της αρμοδιότητάς του και εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 83 έως 84.
- δ) Ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή, που συνιστάται κατά τις σχετικές διατάξεις.
- ε) Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 (Α' 244) ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου ή δημάρχου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 82 του ν. 3852/2010³³**Αρμοδιότητες προέδρου κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων**

1. Ο πρόεδρος της κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων ασκεί κάθε αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον δήμαρχο και συμμετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, στις οποίες καλείται υποχρεωτικά με δικαίωμα ψήφου, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά ειδικά την αντίστοιχη κοινότητα.
2. Πλέον των όσων προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, ο πρόεδρος κοινότητας έως τριακοσίων (300) κατοίκων, ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
 - α) εκφράζει γνώμη και διατυπώνει προτάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο, για την εκτέλεση νέων έργων εντός της κοινότητας, καθώς και για τη συντήρηση και τη λειτουργία των έργων που έχουν εκτελεστεί,
 - β) εισηγείται για την κατανομή του αναλογούντος στην κοινότητα ποσοστού των κεντρικών αυτοτελών πόρων που προορίζονται για επενδυτικές ανάγκες του δήμου, σύμφωνα με την παράγραφο 4Α του άρθρου 259³⁴,
 - γ) μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές,
 - δ) μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και συνεργάζεται με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου για την καλή τήρηση αυτής,

³² Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 82 του ν. 4555/ 2018

³³ Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 83 του ν. 4555/ 2018

³⁴ Η περ. β της παρ. 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παρ.9δ του ν. 4623/2019

Λειτουργία Κοινοτήτων

ε) λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών επείγοντος χαρακτήρα στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας εάν από την καθυστέρηση αποκατάστασης δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για την επαρκή υδροδότηση της κοινότητας, ενημερώνοντας εγγράφως για το λόγο αυτόν τον αρμόδιο αντιδήμαρχο ή τον πρόεδρο της ΔΕΥΑ,

στ) μεριμνά για την αποκατάσταση ζημιών και την καλή λειτουργία του δικτύου δημοτικού φωτισμού και συνεργάζεται γι' αυτό με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου,

ζ) μεριμνά για την καλή κατάσταση και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των παιδικών χαρών και συνεργάζεται με τον υπεύθυνο λειτουργίας των παιδικών χαρών του δήμου,

η) μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία, τη συντήρηση και την ευταξία του κοιμητηρίου της κοινότητας, προεγκρίνει την κατασκευή οικογενειακών τάφων και λοιπών ταφικών μνημείων και εκδίδει τις άδειες για την παράταση ταφής και την ανακομιδή οστών,

θ) καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και είναι υπεύθυνος της ομάδας πυρασφάλειας της κοινότητας. Για την κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του δήμου ενώ κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων αντιμετώπισης πυρκαγιών ή φυσικών καταστροφών τίθεται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών,

ι) είναι υπεύθυνος για την προστασία της δημοτικής περιουσίας στα όρια της κοινότητας και έχει καθήκον να αναφέρει αμελλητί στον δήμαρχο ή στον αρμόδιο αντιδήμαρχο ζημιές ή προσβολές των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του δήμου,

ια) ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή, που συνιστάται κατά τις σχετικές διατάξεις,

ιβ) συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου ή δημάρχου δήμου, ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο,

ιγ) στις περιπτώσεις όπου ο δήμος είναι ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας, σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 2 και την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4497/2017 (Α' 171), ο πρόεδρος κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων προτείνει, ως προς την κοινότητα, τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις όπου επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, η λειτουργία εμποροπανηγύρεων, χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά οι υπαίθριες εμπορικές δραστηριότητες, καθώς και τους χώρους στάθμευσης οχημάτων,

ιδ) προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινότητας.

3. Ο πρόεδρος της κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων διατυπώνει επίσης γνώμη στο δημοτικό συμβούλιο για:

α) τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου, για τις οποίες συντρέχουν δυνατότητες λειτουργίας τους στην κοινότητα, με κριτήριο ότι θα συμβάλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη της περιοχής,

β) την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου, που βρίσκονται στην κοινότητα, την κάθε μορφής εκμίσθωση ή παραχώρηση εκτάσεων εντός των ορίων αυτής, καθώς και την εκποίηση, εκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση χρήσης, ανταλλαγή και δωρεά, περιουσιακών εν γένει στοιχείων του δήμου που βρίσκονται στα όρια της κοινότητας,

Λειτουργία Κοινοτήτων

- γ) την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής,
- δ) τη συντήρηση των δημοτικών και αγροτικών οδών, τη συντήρηση, καθαριότητα και λειτουργία των πλατειών, δημοτικών αλσών, κήπων, υπαίθριων χώρων αναψυχής και γενικά όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της περιοχής της κοινότητας,
- ε) την κυκλοφορία και τη συγκοινωνία της περιοχής της κοινότητας,
- στ) την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, την αναβάθμιση της αισθητικής περιοχών, καθώς και για την καθαριότητα αυτών,
- ζ) την προστασία της δημόσιας υγείας και την προστασία των κατοίκων από την ηχορρύπανση,
- η) την περισυλλογή και εν γένει τη μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα,
- θ) τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και γενικότερα την ανάπτυξη της περιοχής της κοινότητας σε πολιτιστικά, πνευματικά και κοινωνικά θέματα,
- ι) τη μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και γενικά τη φροντίδα, ώστε η λειτουργία και ανάπτυξη της περιοχής της κοινότητας, να αποβλέπει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της,
- ια) την εύρυθμη λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα των παρεχόμενων υπηρεσιών στην περιφέρεια της κοινότητας,
- ιβ) την τροποποίηση των ορίων της κοινότητας,
- ιγ) την εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που αφορούν τους κατοίκους και την περιφέρεια της κοινότητας, ιδίως αστέγων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού της περιοχής της,
- ιδ) την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής της κοινότητας.

4. Με αιτιολογημένη απόφασή του, ο πρόεδρος της κοινότητας έως και τριακοσίων (300) κατοίκων εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο, σχετικά με τη λήψη απόφασης, για τη χορήγηση χρηματικών βοηθημάτων και ειδών διαβίωσης ή περίθαλψης σε οικονομικά αδύνατους κατοίκους και πολύτεκνους, καθώς και τη μείωση δημοτικών φόρων ή τελών ή απαλλαγή από αυτούς για τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις πρόσωπα, καθώς και τα πρόσωπα που χρήζουν «βοήθειας στο σπίτι» και «διοικητικής βοήθειας».

5. Η αποδοχή κληροδοτήματος, κληρονομιάς ή δωρεάς, η οποία διατίθεται ρητά και αποκλειστικά σε κοινότητα έως τριακοσίων (300) κατοίκων, γίνεται από την οικονομική επιτροπή, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου προέδρου.

Άρθρο 83 του ν. 3852/2010³⁵

Αρμοδιότητες συμβουλίου κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων

1. Το συμβούλιο κοινότητας άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες, εντός των ορίων της κοινότητας:

- α) εκφράζει γνώμη και διατυπώνει προτάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο, για την εκτέλεση νέων έργων εντός της κοινότητας, καθώς και για τη συντήρηση και τη λειτουργία των έργων που έχουν εκτελεστεί,
- β) εισηγείται ποια έργα και δράσεις θα εκτελεστούν στην κοινότητα, από το ποσοστό των κεντρικών αυτοτελών πόρων που προορίζονται για επενδυτικές ανάγκες του δήμου, που της αναλογούν, σύμφωνα με την παράγραφο 4Α του άρθρου 259³⁶,
- γ) μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την

³⁵ Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 84 του ν. 4555/ 2018

³⁶ Η περ. β της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 παρ.9ε του ν. 4623/2019

Λειτουργία Κοινοτήτων

- τεχνική υπηρεσία, διά του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές,
- δ) μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και συνεργάζεται με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου για την καλή τήρηση αυτής,
- ε) λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών επείγοντος χαρακτήρα στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας εάν από την καθυστέρηση αποκατάστασης δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για την επαρκή υδροδότηση της κοινότητας, ενημερώνοντας εγγράφως για το λόγο αυτόν τον αρμόδιο αντιδήμαρχο ή τον πρόεδρο της ΔΕΥΑ,
- στ) μεριμνά για την αποκατάσταση ζημιών και την καλή λειτουργία του δικτύου δημοτικού φωτισμού και συνεργάζεται γι' αυτό με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου,
- ζ) μεριμνά για την καλή κατάσταση και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των παιδικών χαρών και συνεργάζεται με τον υπεύθυνο λειτουργίας των παιδικών χαρών του δήμου,
- η) μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία, τη συντήρηση και την ευταξία του κοιμητηρίου της κοινότητας, προεγκρίνει την κατασκευή οικογενειακών τάφων και λοιπών ταφικών μνημείων και εκδίδει τις άδειες για την παράταση ταφής και την ανακομιδή οστών,
- θ) καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και έχει την ευθύνη της ομάδας πυρασφάλειας της κοινότητας. Για την κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του δήμου, ενώ, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων αντιμετώπισης πυρκαγιών ή φυσικών καταστροφών τίθεται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών,
- ι) είναι υπεύθυνο για την προστασία της δημοτικής περιουσίας στα όρια της κοινότητας και έχει καθήκον να αναφέρει αμελλητί στον δήμαρχο ή στον αρμόδιο αντιδήμαρχο ζημιές ή προσβολές των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του δήμου,
- ια) μέλη του συμβουλίου της κοινότητας συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την κοινότητα που ασκούν τα καθήκοντά τους, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997 ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή μελών τοπικού συμβουλίου ή μελών του δημοτικού συμβουλίου δήμου ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο,
- ιβ) στις περιπτώσεις όπου ο δήμος είναι ο αρμόδιος φορέας λειτουργίας, σύμφωνα με την παρ. 17 του άρθρου 2 και την παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 4497/2017 (Α' 171), προτείνει, ως προς την κοινότητα, τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις όπου επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, η λειτουργία εμποροπανηγύρεων, χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά οι υπαίθριες εμπορικές δραστηριότητες, καθώς και τους χώρους στάθμευσης οχημάτων. Οι αποφάσεις του συμβουλίου της κοινότητας για τις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και αποστέλλονται στην επιτροπή ποιότητας ζωής, προκειμένου να διαμορφώσει την εισήγησή της προς το δημοτικό συμβούλιο για την έκδοση των προβλεπόμενων σχετικών τοπικών κανονιστικών αποφάσεων.
- ιγ) προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινότητας.
- ιδ) αποφασίζει για την παράταση ωραρίου λειτουργίας μουσικής³⁷.

³⁷ Η περίπτωση ιδ) προστέθηκε με το άρθρο 5 παρ.7 του ν. 4623/2019

Λειτουργία Κοινοτήτων

2. Το συμβούλιο της κοινότητας διατυπώνει, επίσης, γνώμη και προτάσεις, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν παραπομπής από τα αρμόδια όργανα του δήμου, σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

- α) τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου, για τις οποίες συντρέχουν δυνατότητες λειτουργίας τους στην κοινότητα, με κριτήριο ότι θα συμβάλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη της περιοχής,
- β) την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου, που βρίσκονται στην κοινότητα, την κάθε μορφής εκμίσθωση ή παραχώρηση εκτάσεων εντός των ορίων αυτής, καθώς και την εκποίηση, εκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση χρήσης, ανταλλαγή και δωρεά, περιουσιακών εν γένει στοιχείων του δήμου που βρίσκονται στα όρια της κοινότητας.
- γ) την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής,
- δ) τη συντήρηση των δημοτικών και αγροτικών οδών, τη συντήρηση, καθαριότητα και λειτουργία των πλατειών, δημοτικών αλσών, κήπων, υπαίθριων χώρων αναψυχής και γενικά όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της περιοχής της κοινότητας,
- ε) την κυκλοφορία και τη συγκοινωνία της περιοχής της κοινότητας,
- στ) την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, την αναβάθμιση της αισθητικής περιοχών, καθώς και για την καθαριότητα αυτών,
- ζ) την προστασία της δημόσιας υγείας και την προστασία των κατοίκων από την ηχορρύπανση,
- η) την περισυλλογή και εν γένει τη μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα,
- θ) τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και γενικότερα την ανάπτυξη της περιοχής της κοινότητας σε πολιτιστικά, πνευματικά και κοινωνικά θέματα,
- ι) τη μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και γενικά τη φροντίδα ώστε η λειτουργία και ανάπτυξη της περιοχής της κοινότητας, να αποβλέπει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της,
- ια) την εύρυθμη λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα των παρεχόμενων υπηρεσιών στην περιφέρεια της κοινότητας,
- ιβ) την τροποποίηση των ορίων της κοινότητας,
- ιγ) την εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που αφορούν τους κατοίκους και την περιφέρεια της κοινότητας, ιδίως αστέγων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού της περιοχής της,
- ιδ) την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής της κοινότητας.

3. Τα συμβούλια των κοινοτήτων άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων ασκούν και τις αρμοδιότητες του προέδρου των κοινοτήτων έως και τριακοσίων (300) κατοίκων, που προβλέπονται στο άρθρο 82 του παρόντος.»

Άρθρο 83Α του ν. 3852/2010³⁸

Δημοσίευση εκτελεστότητα αποφάσεων οργάνων διοίκησης κοινοτήτων

1. Οι αποφάσεις των προέδρων των κοινοτήτων με πληθυσμό έως και τριακοσίων (300) κατοίκων και οι αποφάσεις των συμβουλίων των κοινοτήτων με πληθυσμό μεγαλύτερο των τριακοσίων (300) κατοίκων δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου.
2. Οι αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων, εκτός από τις γνωμοδοτικές, είναι εκτελεστές από τη δημοσίευσή τους.

³⁸ Προσθήκη άρθρου με το άρθρο 85 του ν.4555/208

Λειτουργία Κοινοτήτων

3. Οι εκτελεστές αποφάσεις των οργάνων διοίκησης των κοινοτήτων προσβάλλονται με ειδική διοικητική προσφυγή, ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 227.

Άρθρο 84 του ν. 3852/2010³⁹

Γενικές διατάξεις για τη λειτουργία των κοινοτήτων

1. Ο δήμαρχος, με απόφασή του, που δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου, μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητες του στους προέδρους ή τα συμβούλια κοινοτήτων.

2. Το δημοτικό συμβούλιο με απόφαση, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μπορεί να μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητες του στους προέδρους ή στα συμβούλια των κοινοτήτων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα, και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται μέσα στα όρια της οικείας κοινότητας.

Δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση των ακόλουθων αρμοδιοτήτων:

- α) η έκδοση κανονιστικών πράξεων,
- β) η επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων,
- γ) η σύναψη δανείων,
- δ) η σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών δημοτικών νομικών προσώπων, καθώς και η εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν και

ε) οι αποφάσεις που κατά ειδικές διατάξεις λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

Η απόφαση αυτή αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον εφημερίδα του νομού.

3. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο πρόεδρος ή το συμβούλιο της κοινότητας δεν ασκεί τις αρμοδιότητες του, τις ασκεί ο δήμος με τα αρμόδια όργανά του. Σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει το δημοτικό συμβούλιο, μετά από σχετική εισήγηση του δημάρχου ή του τυχόν κατά τόπο αρμόδιου ορισμένου αντιδημάρχου.

4. Με απόφαση του δημάρχου, μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής, ορίζονται υπάλληλοι του δήμου για τη γραμματειακή εξυπηρέτηση των οργάνων των κοινοτήτων, για τη στελέχωση των υπηρεσιών του δήμου που εδρεύουν σε κοινότητες, καθώς και για την παροχή «διοικητικής βοήθειας» των κατοίκων και διατίθενται κατάλληλοι χώροι και εξοπλισμός για τις ανάγκες των κοινοτήτων.

Άρθρο 85 του ν. 3852/2010⁴⁰

Συνέλευση κατοίκων κοινότητας

Με ευθύνη του προέδρου ή του συμβουλίου κοινότητας, σε συνεργασία με τον τυχόν ορισμένο κατά τόπο αρμόδιο αντιδήμαρχο, καλούνται οι κάτοικοι και οι φορείς της κοινότητας, τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος σε συνέλευση και προτείνουν στα αρμόδια όργανα του δήμου, ανάλογα με το χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της κοινότητας και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει ο δήμος ιδίως ως προς:

- α) την παροχή κοινωνικών ή άλλων υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής τους,

³⁹ Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 86 του ν. 4555/2018

⁴⁰ Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 87 του ν. 4555/2018

Λειτουργία Κοινοτήτων

- β) τη λήψη μέτρων για την προστασία των ηλικιωμένων και των παιδιών στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής του δήμου,
 γ) τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν στην κοινότητα,
 δ) την παροχή υπηρεσιών για την τουριστική αξιοποίηση και προβολή της κοινότητας,
 ε) την εφαρμογή πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων και
 στ) κάθε άλλο θέμα που αφορά την κοινότητα.

Για την ανωτέρω διαδικασία τηρούνται πρακτικά από υπάλληλο του δήμου, τα οποία αποστέλλονται με ευθύνη του προέδρου ή του συμβουλίου κοινότητας στον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου, προς περαιτέρω διανομή στα μέλη του.

Σε κοινότητες άνω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, οι συνελεύσεις των κατοίκων μπορεί να γίνονται και ανά συνοικία, ενορία ή άλλη πρόσφορη υποδιαίρεση.

Άρθρο 86 του ν. 3852/2010

Προϋπολογισμός της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας. Συμμετοχή του συμβουλίου στην κατάρτιση του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου

1. Κάθε έτος το δημοτικό συμβούλιο με απόφασή του καθορίζει το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων του επόμενου έτους της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στο συμβούλιο της έως το τέλος Ιουνίου.

2. Το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας καταρτίζει σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας για το επόμενο οικονομικό έτος. Ο προϋπολογισμός δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίστηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Το σχέδιο συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση, η οποία περιέχει αιτιολόγηση κάθε εγγραφής και αποστέλλεται έγκαιρα στην οικονομική επιτροπή έως το τέλος Αυγούστου.

3. Η οικονομική επιτροπή εξετάζει:

i) αν οι συνολικές δαπάνες που αναγράφονται στο σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας υπερβαίνουν το ανώτατο ποσό που έχει καθοριστεί από το δημοτικό συμβούλιο για κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα,

ii) αν οι δαπάνες αφορούν τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβαστεί από το δημοτικό συμβούλιο στο συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας και

iii) αν οι δαπάνες είναι νόμιμες.

Η οικονομική επιτροπή διαγράφει κάθε δαπάνη που δεν συγκεντρώνει τις πιο πάνω υπό στοιχεία ii) και iii) προϋποθέσεις και, σε περίπτωση υπέρβασης του πιο πάνω ανώτατου ποσού, περικόπτει τα επί μέρους κονδύλια.

Το σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων των δημοτικών κοινοτήτων, όπως τελικά διαμορφώνεται από την οικονομική επιτροπή, εντάσσεται στο σχέδιο προϋπολογισμού του δήμου. Στον προϋπολογισμό του δήμου περιλαμβάνονται ιδιαίτερα κεφάλαια για κάθε τοπική και δημοτική κοινότητα.

Το πιο πάνω σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων τοπικής και δημοτικής κοινότητας, αν δεν καταρτιστεί ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στην οικονομική επιτροπή, καταρτίζεται από αυτήν.

4. Το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας με απόφαση που λαμβάνεται ένα μήνα τουλάχιστον πριν την κατάρτιση του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου, εισηγείται στην εκτελεστική επιτροπή με σειρά προτεραιότητας, ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της περιφέρειάς του και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να περιλαμβάνει το επιχειρησιακό πρόγραμμα του δήμου και τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν.

Λειτουργία Κοινοτήτων

5. Στη συνεδρίαση του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας για τη λήψη των αποφάσεων της προηγούμενης παραγράφου, καλούνται οι κοινωνικοί φορείς της περιφέρειάς της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας, προκειμένου να υποβάλλουν τις προτάσεις τους. Εάν το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας δεν υποβάλλει εισήγηση εμπρόθεσμα στην εκτελεστική επιτροπή, το σχέδιο του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου καταρτίζεται χωρίς αυτήν.

Άρθρο 87 του ν. 3852/2010⁴¹

Διαδικασία υλοποίησης αποφάσεων προέδρου ή συμβουλίου κοινότητας

1. Οι αποφάσεις των οργάνων των κοινοτήτων με τις οποίες διατυπώνονται οι προτάσεις για τα θέματα της αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 82, 83 και 84, διαβιβάζονται στον δήμαρχο μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από τη λήψη τους. Ο δήμαρχος φροντίζει να τεθούν αμέσως υπόψη των αρμόδιων οργάνων του δήμου τα οποία οφείλουν να τις μελετήσουν και να ενημερώσουν σχετικά για κάθε θέμα το αρμόδιο όργανο της κοινότητας μέσα σε ένα (1) μήνα.

2. Τα αρμόδια όργανα του δήμου μπορούν:

- α) να επιστρέψουν την απόφαση του οργάνου της κοινότητας με παρατηρήσεις για επανεξέταση τυχόν του θέματος,
- β) να την παραπέμψουν στο δημοτικό συμβούλιο,
- γ) να τη διαβιβάσουν στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου για να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες.

Σε κάθε περίπτωση τα αρμόδια όργανα του δήμου οφείλουν να ενημερώνουν τον πρόεδρο της κοινότητας ή του συμβουλίου της κοινότητας, για τα μέτρα που λαμβάνονται για την προώθηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις των οργάνων της κοινότητας.

3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της κοινότητας στον οποίον κοινοποιούνται όλες οι ενέργειες, πράξεις και παρατηρήσεις των οργάνων και υπηρεσιών του δήμου που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου της κοινότητας, υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως το συμβούλιο.

4. Στους προέδρους και στα συμβούλια των κοινοτήτων αποστέλλεται αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης του δημοτικού συμβουλίου και των αποφάσεων αυτού και των άλλων συλλογικών οργάνων του δήμου.

Άρθρο 88 του ν. 3852/2010⁴²

Σύγκληση του συμβουλίου της κοινότητας

1. Το συμβούλιο της κοινότητας συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του υποχρεωτικά τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα, καθώς και όταν το απαιτούν οι υποθέσεις της κοινότητας.

2. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση ή ηλεκτρονικά, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο γραφείο της κοινότητας, και επιδίδεται στους συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.

3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται για ποιο λόγο η συνεδρίαση

⁴¹ Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 88 του ν. 4555/2018

⁴² Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 89 του ν. 4555/2018

Λειτουργία Κοινοτήτων

είναι κατεπείγουσα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαινεται για το κατεπείγον των θεμάτων.

4. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο, ύστερα από γραπτό αίτημα του ενός τρίτου (1/3) τουλάχιστον των μελών του. Στην αίτηση αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Εάν ο πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση των μελών του που υπέβαλαν την αίτηση.

5. Ο πρόεδρος του συμβουλίου καλεί το συμβούλιο ύστερα από γραπτή αίτηση εκατό (100), τουλάχιστον, κατοίκων της κοινότητας. Στην αίτηση αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Εάν ο πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση του συμβουλίου που αναδείχθηκε πρώτος σε σταυρούς και, επί ισοψηφίας, εκείνου που αναγράφεται πρώτος στην απόφαση ανακήρυξης.

6. Αν ο πρόεδρος του συμβουλίου της κοινότητας παραλείπει αδικαιολόγητα επί δύο (2) συνεχείς μήνες ή δύο (2) συνεχείς φορές κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 5 να συγκαλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και, σε περίπτωση υποτροπής, να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης από το αξίωμα κατά την προβλεπόμενη πειθαρχική διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 234.

Άρθρο 89 του ν. 3852/2010⁴³

Τόπος συνεδρίασης, απαρτία και λήψη αποφάσεων του συμβουλίου της κοινότητας

1. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου της κοινότητας είναι δημόσιες και γίνονται στο γραφείο αυτής υπό την προεδρία του προέδρου του συμβουλίου.

2. Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόντα τα δύο τρίτα (2/3) των μελών του.

3. Το συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά.

4. Αν κάποιο μέλος του συμβουλίου αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση, μόνο για το σχηματισμό της απαρτίας. Τόσο η άρνηση ψήφου, όσο και η λευκή ψήφος δεν υπολογίζονται στην καταμέτρηση θετικών και αρνητικών ψήφων.

5. Τα μέλη του συμβουλίου της κοινότητας που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία, και αν ακόμη αποχωρήσουν, λογίζονται, ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης. Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται όχι μόνο για τη συζήτηση κάθε συγκεκριμένου θέματος αλλά και για ολόκληρη συνεδρίαση. Στην περίπτωση αυτή, για τη λήψη απόφασης επί κάθε συγκεκριμένου θέματος, η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία.

6. Οι διατάξεις που αναφέρονται στο κώλυμα συμμετοχής δημοτικού συμβούλου στη συνεδρίαση του συμβουλίου εφαρμόζονται και για τους συμβούλους της κοινότητας

Άρθρο 90 του ν. 3852/2010

Υποχρεώσεις συμβούλων τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων

1. Οι σύμβουλοι της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους, όπως προβλέπει ο νόμος.

⁴³ Αντικαταστάθηκε με το άρθρο 90 του ν. 4555/2018

Λειτουργία Κοινοτήτων

Έχουν, επίσης, υποχρέωση, μέσα στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.

2. Ο σύμβουλος της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των κατοίκων της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας.

3. Οι σύμβουλοι των τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων έχουν τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των δημοτικών συμβούλων. Η παραβίαση των σχετικών διατάξεων επιφέρει τις αντίστοιχες συνέπειες.

Άρθρο 91 του ν. 3852/2010

Γραφείο τοπικής ή δημοτικής κοινότητας

Κάθε τοπική ή δημοτική κοινότητα διαθέτει τοπικό ή δημοτικό γραφείο. Το δημοτικό συμβούλιο καθορίζει ποιες υπηρεσιακές μονάδες μπορούν να λειτουργήσουν στις τοπικές ή δημοτικές κοινότητες.